

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrta leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrta leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četrstopenjske pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravištvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Deželni zbori.

Štajerski deželni zbor.

Iz Gradca 4. aprila. [Izv. dop.]

Denes se je začela v deželnem zboru generalna debata o deželnem proračunu. Po predlogih deželnega odbora bi dežela l. 1877 imela kljub 38 % priklade na direktne davke blizu 200.000 gld. deficita. Finančni odbor je ta deficit nekoliko zmanjšal, a z ozirom na slabo finančno stanje dežele nasvetuje, da se naj deželnemu odboru ukaže, da natanko preiskuje gospodarske in finančne razmere dežele, ter o svojih poizvedbah v prihodnji sesiji poroča posebno še vprašanje, ali bi se tudi na indirektno davke naložila deželna priklada.

V generalni debati je prvi govoril poslanec **Herman**, razloživši, da ne zadostuje samo gospodarske in finančne razmere preiskavati, ampak da se tudi politične razmere cele države morajo v poštev jemati. Slabemu stanju je pred vsem kriv sedanjí politični sistem, ki je deželam vse pravice vzela in skušal celo Avstrijo po enem kopitu preustrojiti. Dokler ostane centralistična stranka na krmilu, nij pričakovati poboljšanja. Govornik tedaj nasvetuje, naj se z ozirom na §. 19. deželnega reda preiskuje tudi vpliv sedanjega političnega sistema in kake spremembe v vladnih in avtonomnih organih bi se morale izvršiti.

Knez Lichtenstein od konservativne stranke razsvetljuje krivičnost volilnega reda za deželni zbor.

Baron Walterskirchen, mlado-nemec, polemizuje proti predgovornikom. Poslanec Bärnfeind ga dobro zavrne.

Potem govori dr. **Dominkuš**, poudarja zlasti slabo gospodarsko stanje in graja neusmiljeno postopanje davkarskih uradov, ki že zaradi letošnjih davkov kmeta rubijo, ter mu včasih vzemo poslednjo živinčo iz hleva. Nasvetuje, naj deželni odbor se obrne do vlade s prošnjo, da vladni organi pri izterjevanju davka ne postopajo tako brezobzirno.

Profesor Michl, deželni odbornik, polemizuje proti resoluciji Hermanovej in v jako dolgočasnem govoru skuša dokazati, da je federalizem v Avstriji nemogoč.

Dr. **Vošnjak** dokazuje nesrečni vpliv centralistične stranke na državo, dežele in narode. Zadnji čas je, da se opusti politični sistem, ki vodi k splošnemu propadu. Davki in priklade so neznošljivi, deficit povsodi od države do posamezne rodbine. Cela javna uprava s c. k. uradniki na jednej, z deželnimi uradi na drugi strani je nepraktična in predraga. Zakaj bi dežele, ali deželne skupine zjedinele po narodnostih se ne pogodile z državo na enakih podlogah, kakor Hrvatsko z Ogersko? Centralistični sistem se opira le

na jeden del Nemcev, tako zvane ustavoverce in na zaničevane renegate družin narodov. Da si svojo oblast prihrani, mora imeti celo armado uradnikov, ter jih dobro plačati. V čeških in slovenskih deželah vlada na vsa odlična mesta nastavlja take uradnike, ki slovó zaradi svoje sovražnosti proti Slovanom.

Deželni glavar seže govorniku v besedo, ter pravi, da se uradnikom kaj tacega ne sme očitati.

Dr. **Vošnjak** odgovarja, da, kar trdi, tudi lahko dokaže. Vlada uže tako daleč gre, da v slovenskih okrajih nastavi sodniške uradnike, ki ne besedice slovenski neznajo. Pa tudi večina deželnega zbora vselej in povsodi narodne pravice štajerskih Slovencev prezira. Govornik podpira Hermanov predlog. (Govore slovenskih poslancev prinesemo po stenografskih poročilih. Ur.)

Končno je še b. Zschok, pa jako slabo branil ustavoverno stranko; Lohninger pa po številkah slabo finančno stanje dežele razsvetlil. Potem je bil konec generalne debate sklenen in tudi seja se je končala.

Kdor je poslušal današnjo debato, mora priznati, da je opozicija energično postopala, ustavoverci pak so le bolj plaho svojo stvar zastopali.

Kranjski deželni zbor.

(IX. seja. 4. aprila.) Poročilo deželnega odbora z računskim sklepom deželnega zaklada in njegovih podzakladov za l. 1875 se izroči finančnemu odseku v pretres in poročanje.

Dr. **Poklukar** poroča v imenu občinskega odseka o vladnej predlogi postave, naj ima §. 68. začasnega občinskega reda za Ljubljano od 9. junija 1850 v sedanjí sestavi iz veljave stopiti ter se prihodnjič glasiti tako-le:

„Ako bi občinski svet hotel vpeljati nove priklade k cesarskim davkom, kateri ali sami na sebi, ali v zvezi s prikladi, ki uže obstojé v založbo pomanjkanja, presegajo 25 % neposrednjega (pravega) davka ali užitnine, je za to potreba dovolitve deželnega zbora.“

Ako bi se hoteli vpeljati priklade, kateri presegajo 50 % neposrednjih (pravih) davkov ali 30 % užitnine, potem ako bi se hoteli vpeljati novi nakladi in nove davščine, ki ne spadajo v vrsto gori imenovanih prikladov, ali če bi se hoteli zvišati uže obstoječi nakladi in davščine te vrste, je treba za to deželne postave.

Da sklepi občinskega sveta, kar se tiče te reči, veljajo, je potrebna pričujočnost najmanj dveh tretjink vseh udov občinskega sveta in nadpolovična večina vseh udov občinskega sveta.

Predlog se brez debate sprejme.

Poslanec dr. Schrei poroča v imenu finanč-

nega odseka in nasvetuje naj se sprejme sledeča pogodba, katera se je sklenila mej c. k. finančnim ministerstvom v imenu c. k. državne uprave in mej deželnim odborom za vojvodstvo Kranjsko v imenu tamošnjega deželnega zastopa o uravnavi razmer države zemljišno-odveznemu zalogu na Kranjskem.

1. Namesti zajema, ki se je doslej na podlogi Najvišjega sklepa od 12. novembra 1865 vsako leto odkazoval zemljišno-odveznemu zalogu za vojvodstvo Kranjsko, se od 1. januarja 1875., do leta 1895, to leto všteti dovoljuje nepovračljiva državna podpora (subvencija) v letnem znesku od 175.000 gld. (rečemo sto pet in sedemdeset tisoč goldinarjev) avst. veljave.

Ta podpora se v četrletnih odplačilih (deležih) naprej izplačuje.

2. Deželi se od državnih zajemov njej plačanih do konca leta 1874, ki znesó 1.233.272 gold. 92 kr. (jeden milijon dve sto tri in trideset tisoč dvesto dva in sedemdeset goldinarjev 92 kr.), odpusti (spregleda) skupni znesek od 195.461 gold. 46 kr., (sto pet in devetdeset tisoč, štiri sto jeden in šestdeset goldinarjev 46 kr.) z obrestmi vred, ki pridejo na ta znesek in naj se potem takem ostanek (pribitek), ki se konci leta 1874 podá in 1.037.811 gold. 46 kr. (jeden milijon sedem in trideset tisoč osem sto najmanj goldinarjev 46 kr.) znese, spozna za brez obresten dolg, ki ga ima dežela Kranjska državi plačati.

3. Da se založijo potrebščine zemljišno-odveznega zaloga, naj se dotlé, dokler traja lozanje (zdrebanje) zemljišno-odveznih obligacij, pobirajo davčne priklade, in sicer k neposrednjim davkom s tretjinskim prikladkom vred, vpeljanim cesarskim patentom od 10. oktobra 1849 (drž. zak. št. 412) najmanj po dvajset percentov (20 %).

Deželni zbor si bo prizadeval, proceniteh prikladov povišati v tisti razmeri, v kateri bo v deželi rastla moč, davke povišati.

Te priklade znižati, v kar bi moralo vsakakor državno postavodavstvo dovoliti, bi se smelo le takrat, ko bi se po prenatrdbi davkinih postav povišala postava za naklade.

Zemljišno-odvezne priklade popolnem odpisovati, jih odlagati ali povračevati, bi se smelo samo v tistej razmeri, v kateri se je to gledé na cesarske davke, na podlogi katerih se priklade izmerajajo, dovolilo od c. k. finančne uprave.

4. Ako bi zaradi kacega pomanjkljaja v prejemkih davkinih priklad zalogu ne bilo moči svojih dolžnosti popolnem spolnovati, kakor tudi v tem slučaju, če bi, — akoravno so imenovane priklade redoma prihajale, donesek dežele in stanovitna državna podpora (subvencija) ne zalegle za vsakokratne letne potrebščine, bo država za potrebo, ki jo je ona spoznala, do-

voljevala povračljive zajeme od l. 1875 naprej, od katerih se bo plačevalo 5 % obresti. Obresti od obresti se pri tem ne bodo terjale.

5. Ako bi iz letnega gospodarjenja z zemljišno-odveznim zalogo nastali kakšni prečezki, naj se ti obračajo najpoprej za plačevanje 5 procentnih obresti za zajeme od leta 1875 dovoljene, potem za plačevanje v točki 2. omenjenega ostalega dolga.

6. Dežela se zaveže, ako bi se ne bil državni dolg uže popolnem izplačal mej tem, ko se zemljišno-odvezne obligacije lozajo, da se bodo v točki 3. do končnega lozanja dogovorjene davčne priklade tudi še čez ta obrok in neposrednje se z njim stikaje pobirale dotle, dokler je zemljišno-odvezni zalog še kaj dolžan državi, da se ta dolg izplača vsled točke 5. te pogodbe.

7. Proračun in računski sklep zemljišno-odveznega zaklada se ima tudi za naprej vsako leto, še predno se predlaga v deželni zbor, priobčiti c. kr. finančnemu ministerstvu.

8. Ta pogodba se bo spisala v dveh soglasnih neštempljanih primerkih, katera se bosta podpisala od finančnega ministra, potem od deželnega glavarja in dveh deželnih odborikov, teh primerkov jeden se ima hraniti pri c. kr. finančnem ministerstvu, drugi pa pri deželnem zastopu vojvodstva Kranjskega.

Podgovda se brez debate jednoglasno sprejme.

Poslanec dr. Schrei poroča v imenu finančnega odseka o proračunu zemljišno-odveznega zaklada. Skupni stroški znašajo: 624.676 gld., dohodki iz deželnega zaklada 526.928 gld., tedaj ima država proti obresti posoditi 97.748 gld.

Finančni odsek nasvetuje:

Za zaklado deželnega doneska za leto 1877. naj se 20 % doklada na direkte davke — izvzemši doklado za vojaščino — potem 20 % doklada na davek užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa pobira.

Deželnemu odboru se ukaže, da naj najvišje dovoljenje za pobiranje teh deželnih priklad po navadnem potu zadobi.

Se brez debate odbori.

Dr. Schrei poroča v imenu finančnega odseka o uredbi plače muzealnega kustosa. Po predlogu odseka se ima dosedanja plača kustosa, ki znaša 472 gld. 50 kr., povišati na 800 gld. in ima sedajni kustos g. Dežman to povišano plačo dobiti, počenši 1. julija 1876 l. V generalnej debati oglasi se poslanec Kramarič:

Gospoda moja! Pri vsakem zborovanji imamo celo kopo predlogov, da bi vzvišali plače uradnikom.

Zakaj pa nij predloga, kako bi zboljšali stanje kmetom, obrtnikom ali hišnikom. Kar pridem po sejah deželnega zbora domov, pravijo mi kmetje, da ne grem za drugo v Ljubljano, kot da davke povišavamo. In zdaj naj bi dovolili povišano plačo g. Dežmanu, ki je strašno bogat, jednemu človeku, ki je bil vsikdar največji sovražnik slovenskega jezika in slovenskega národa. Gospoda moja, na zadnjo uro svojega življenja bi si ne mogel tega odpustiti, ko bi glasoval zato, da se največjemu sovražniku slovenskega národa Dežmanu poviša plača!

Deželni glavar opozori g. Kramariča, da nij oseba g. Dežmana s povišanjem plače muzealnega kustosa v nobenej zvezi.

V istem smislu govori poslanec dr. Schrei in prav zagrizeno pristavi, da se nij poslanec

Kramarič informiral o tej stvari iz poročil deželnega odbora in pa finančnega odseka, ampak iz družih tiskanih virov.

Predlog finančnega odseka se potem z večino glasov sprejme.

Poslanec dr. Schrei poroča še v imenu finančnega odseka o proračunu gledališnega zaklada za l. 1877. Nasvetuje se, da se slovenskemu gledališču dovoli 2700 gld., nemškemu pa 3300 gld.

Predlog se sprejme brez vsake debate jednoglasno.

Prihodnja seja bode v petek.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Dubrovnika se 4. t. m. brzojavlja: Vodje vstašev v Sutorini so stavili sledeče uvete ali pogoje miru: 1. Turška vojska naj zapusti deželo. 2. Turčija naj dá za jedno leto žita in denarne pomočke za zidanje hiš. 3. Vstaši smejo oboroženi ostati. 4. Vse velevlasti so porok za izvršitev teh pogojev.

Iz Siska se pa 4. t. m. poroča: Izmej bosenskih Turkov, kateri so dosedaj vstanek prezirali in tajili, brzojavlja denes jeden svojemu tu v Sisku poslujočemu prijatelju, da ne more kakor je sicer želel sem priti, ker še v dosedaj mirnih vaséh je vsa raja se vzdignila, ter, da se je vstanek razširil od starega Majdana celo do Grahovega.

Iz Zadra se 3. t. m. brzojavlja: Golub je insurgiral po popolnem premaganji Turkov pri Uni vse Grahovo. 2000 vstašev in 600 pribeglih je došlo v Knin.

Srbsko „Oslobodjenje“ piše: „Mi smo prepričani, da more vojno voditi le — revolucija. Oficijalna Srbija naj poskuša vojno voditi, a uže po prvej bitvi se bode vojna v revolucijo izpremenila, — v revolucijo, katera bode imela namen osvoboditi in zjediniti vse Srbe v Turčiji.“

„A. A. Ztg.“ se iz Belgrada piše, da je dogovor Srbije in Črne gore gotov, obe državi ob jednom začniti vojno s Turki.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. aprila.

Mej **ministri** na Dunaji se denes posvetujejo o vojnem proračunu. Zarad dogodkov v orijentu bode letos proračun za vojsko večji — poroča se lakonično iz Dunaja. In v teh besedah je veliko ležeče.

Nemškutarstvo se odlikuje o **preganjanji národnih profesorjev** in národnih uradnikov. Celo „N. fr. Pr.“ to nesramnico, ki turško barbarstvo zastopa, je sram, da so v Pragi tri češke profesorje pritislili, da so mandat položili. Le organ našega Deschmana naprej ščuje zoper profesorje. **Vorarlberški** deželni zbor je sprejel s 14 glasovi proti petimi postavo o šolskem zakonu, ki je osnovan na katoliških načelih.

Cesarica avstrijska se je iz Angleškega vrnila na Dunaj.

Vnanje države.

V **ruskih** listih se širi mnenje, da je ves reformski črtež Andrassyjev izkazal se kot gola komedija, izdelana za tolaženje vseh neprijateljev Slovanstva. — „Moskovske Vedomosti“ svetujejo naj Turčija pokliče svojo vojsko iz Hercegovine, katero naj dobi črnogorski knez. „Peterburske Ved.“ pa pravijo Jugoslovanom, da ako jim Rusija nij mogla pomoči dejansko, vsakako ne bode dovolila družim velevlastim, ko bi katera izmej njih hotela kaj proti Jugoslovanom podjeti. Ako se čutijo Jugoslovani dovolj močne, za-

četi boj s Turki, Rusija jim je porok za neutraliteto družih držav.

Jutri se v **Rumuniji** začno volitve v senat, ki je bil razpuščen, ker nij hotel vladi dovoliti potrebnih novcev za vojsko. Upati je, da bode národna (t. j. rudeča) stranka zmaga in izpodrinila dosedaj vladajoče konservativce. Potem bi Bratiano prevzel vladu in to bi bilo za našo slovansko vzhodno politiko dobro.

Francoska vnanja politika je zopet velik triumf naredila si. Ona bode egiptovske finance reformirala, in tako v orijentu velik vpliv dobila. Francoska vlada je skenila khedivu posoditi denarja, kolikor treba. Na Anleškem bodo pisano gledali na vse to, ker z nakupom sueških akcij so Angleži uže mislili, da imajo Egipt v roci. A evo, zdaj priskočijo Francozi in jim z denarjem veliko konkurenco delajo.

Pruski **Nemci** uže kažejo svojo národno nevhvaležnost in perfidnost. Ruskemu carju imajo se zahvaliti za vspehe leta 1870. A sedaj piše oficijozna „Breslauer Ztg.“, da Nemčija ne privoli Rusiji razvezati pariško pogodbo od leta 1856, kar Rusija uže 6 mesecev doseza. Prav je, da se izpoznajo do dobrega za prihodnjost.

Dopisi.

Iz Novega mesta 3. aprila [Izv. dop.] Preteklo nedeljo 2. t. m. imeli smo v dvorani „Národnega doma“ prav vesel večer. Národna čitalnica Novomeška napravila je v korist podpornega društva za dijake novomeške gimnazije besedo. Program je bil prav dobro sestavljen in dovršen. Ljudstva zbralo se je nad 200 in igrala se je iz francoskega poslovenjena vesela igra „Visoki C“ prav vro. Žalibože smo s to veselico te zime gledališčno sesijo sklenili, ali nadejati se smemo, da bode obilo ploskanje, s katerim so bili naši igralci sprejeti, jim dalo pogum prihodnjo zimo še več takih veselih večerov pripraviti udom čitalničnim, saj je národno gledališče najprva in najiminenitnejša omikalnica národa. Slava tedaj onim igalkam in igralcem, ki so se to nedeljo in še drugekrati toliko trudili za národno korist!

Druga točka programa je bilo petje; peli so dijaki tukajšnje gimnazije 1. Slava Slovencem, spev Foersterjev. 2. Ločitev, spev Hajnikov. 3. Večerna, spev Ipavcev in 4. Oblaku, spev Kocijančičev. Posebno zadnja dva speva dopadala sta tako jako, da ploskanja nij bilo konca, dokler ja pevci nijso zopet ponavljali. Še po dokončanej veselici ostalo je mnogo ljudstva do polu noči v dvorani skupaj in se mej soboj razveseljevalo.

Iz Krškega mesta na Dolenjskem. 4. aprila. [Izv. dop.] V dopisu od 13. pretečenega meseca je bilo omenjeno, da postajejo naši mestjani bolj mirni v nemškutarstvu, to je tudi resnica ali tudi opozoruje naše národnjake, naj národne kupčevalce bolj obiskujejo kakor pa nemškutarske, to je, da živeti moremo pustiti vsacemu naj bode národen ali ne, kakor nam naša zdrava pamet veli, da cela naša reč je na tem ležeča, da smo mi za trdno združeni, da stoji jeden za družega potlej zmoremo doseči česar si želimo.

Ko bi človek hotel vse dnevne novosti časopisom naznanjati, tako bi moral cel dan pero v rokah držati in pisati, pa zadosta je, da le bolj važne reči zabilježimo, postavim, kako se pri nas v c. k. sodnji uradu je. Necege dne pride tukajšnji hišni posestnik k sodnji, ter zahteva jeden plačilni nalog, na to se c. k. uradnik obrne, ter zakriči, če ne boste tihi tako vas pustim iz uradnice ven vreči ali pa še celo zapreti vas bodem pustil. Pomislimo

tedaj, ali so take postave, da ne smemo nič zahtevati ali pa nij bil zmožen ustreči mu. Ravno omenjeni c. kr. uradnik je malo kedaj trezen, tako mislim, da je bil ravno takrat vinjen drugači bi sicer ne upal se tako izraziti. Nij čuda tedaj, da naš kmet tako malo c. k. uradnike spoštuje, prvič iz tega namena ne, ker se tako nepostavno vede, drugič zato ker malokedaj na treznega nahaja. Svetujem temu našemu c. k. uradniku, da se v prihodnje vina varuje, da bode malo bolj pomisliti mogel kaj govori, o takem uradovanji se je proti meni uže več ljudi pritožilo a. jaz vsacemu svetujem, da naj se pri c. k. višji sodnji pritoži zoper tacega nepostavnega uradnika, pa do denes še nij bil nobeden tako srčen, a mislim, da ne bode dolgo trajalo, da bode moral tukajšnjo uradnijo zapustiti in si kake privatne službe iskati.

Iz Vidma na slovenskem Štajerskem 3. aprila [Izv. dopis.] Nijsem prijatelj veselilnih popisovanj v časopisu, ali kadar se poda in izvrši tak program, kakoršen se je izvrševal včeraj v g. Uršičevih prostorih tukaj na Vidmu, potem primem radostno za pero. Začenja veselo biti ob našem Obsavji; slovensko popeva se, igra se, deklamuje se. In kako popeva! Ako krško pevsko društvo tako naprej, kakor zdaj marljivo dela, izurili se bodo njegovi uže sedaj dobri pevci do glasovitega zbora. Glasove ima zdaj ta zbor izvrstne. To so krepki moški glasovi in mej njimi dobri tenorji in sicer tenorji, ki se ne dadò prositi, kar je drugače po vsem ljubem svetu žalostna navada. In zložen zbor, venec lepih gospodičin in gospà ima sopranistinje in altistinje, ki se moških pevcev nič ne ustrašijo. Ako se ti pevci in pevke, kakor dozda lepo držè gesla: sloga jači, nesloga tlači, ako nezmenè se za osobne nepovoljenosti vsi nekaj si predočijo, namreč, da je človeku zraven dela in trpljenja treba tudi razveseljevanja in da je jeden najlepših odmorov od boja za ljub kruhek odpočinek v hladnej senci drevesa, na katerem citre boga petja zdaj glasno, zdaj tiho, zdaj veselo, zdaj tužno glaseče se visè, potem je mogoče, da še dosta tako lepih večerov doživimo, kakor včeraj.

Program včerašnje veselice, ki jo je krško pevsko društvo napravilo, bil je jako obširen. Dve igri, 2 deklamaciji, 8 pesen. Igralo se je po vsem dobro za diletante. Več igralcev nastopilo je prvič. Mej temi g. Ivan Kuralt, pošteno slovensko srce v telesu izpitane ga c. kr. avskultanta. Igral je notarja Peropraska v „Uskoku“ in strijca Žlabodrača v „Zakonskej soli.“ Mož je dobra akvizicija za naše mlado še dramatično delo. Njegov prvi debij prouzročil je dosta veselosti mej občinstvom, še parkrat naj nastopi in mož bode v nekaterih nalogah izvrsten komik. Prvokrat nastopila je tudi gspđ. Mic ka Avsenekova. Bodo le vaje, vaje in doseže morebiti njeno sestro Milko. Ta Milka se je pa menda na deskah odra rodila. Te bi bili še veseli v Ljubljani. Gospod Jerman, drugače naš marljiv, dober tenor, šel je tudi mej igralce in ti so ga veseli, mladi mož jim je bil in jim bode dobra podpora. Da dalje ne pišem o posameznih osobah, povem sumarično, da ste si igri „Uskok“ in „Zakonska sol“ dobro igrali v posameznih partijah celo prav dobro, ker drugi, kakor g. Slanec nijso nič pokvarili, drugi pa kakor g. Ferfila se skoraj vzdigovali črez navadno diletantično mer. Deklamoval je gosp. Slanec iz „Schillerjevega Tella dobro. Mladi Šušteršič se pa je sè svojo deklamacijo posebno gospem prikupil.

Pet je bilo ta večer zborna, zbori močni. „Bywali“ je gromel, Jenkova „Tiha luna“ je božala srce in četverospjev je lešno plaval po sobanah in „Otok bleški“ se je pel po vseh navzočnih pevkah in pevcih. Ta pesen v tako močnem zboru je najbolj dopadala. Zloženi zbor je še pel drugo pesen: „Tak si lepa.“ Dobro, seveda. Ko se je program izvršil, zasedli so pevci mizo in tedaj se je pesen za pesnijo vrstila, zdaj v moškem zdaj v zloženem zboru in včasih je vse pelo, kar je imelo kaj glasa in tedaj je bil velik korus. In to je trajalo skoraj do 4. ure zjutraj. Ljudij je bilo pri veselici toliko kolikor jih je imelo prostora. Pa veste, je ves dan in na večer grdo deževalo. To si zapomnimo: je dosta veselih ljudi v naših krajih, ki se dežja ne bojé in dokler je taci kaj, nij treba še iti v kloster. V kloster pa naj ide pevsko društvo (!), ki so ga Schönvetterjevi prijatelji s pomočjo tukajšnjega učitelja g. Gašperina kot „kontra“ našemu krškemu osnovali. Komaj jeden mesec živi in uže pojema. 6 celih pevcev so dobili gospodje z vsemi napor in prošnjami vkup, dva sta uže šla, 4 še imajo, ki se uče pesen: Nichts dauert ewig, auch der schönste Schönvetter-Plan wird schäbig. Za vašo nemško propagando res nij tal tu, zdaj ne, je preveč mladih zavednih Slovencev se nabralo, ki vas z vašimi operami (samo iz oper se vadijo) denejo brez težave na suho! Reve ste, uvidajte to in opustite konkurenco z našim pevs. društvom.

Domače stvari.

— (Slovenske knjižnice) je denes izšel tretji zvezek, obsegajoč Jurčičevo izvirno zgodovinsko tragedijo „Tugomer“. Velja 60, za dijake 50 kr.

— (Dimitzeve „Geschichte Krains“) je pri Kleinmayer-Bambergu izšel ravnokar prvi sešitek četrtega dela. Mi smo to delo uže večkrat priporočali.

— („Vrtec“) za mesec april je prišel te dni na svitlo ter je prinesel našej malej mladini zopet obilo lepega in poučnega gradiva. Številka 4. ima v sebi: Velikonočno pesen od Lujiza Pesjakove; Prvo sv. obhajilo, poslov, A. Š.; Dvojna domovina, dvogovor; Bršljan in brest, posl. Iv. P.; Opomin k petji, pesen zložil Iv. M.; Lov na sardine v Bretnjskej (s podobo); Meč po Uhlandu posl. Iv. P.; Kakoršno posojilo, tako povračilo (basen); Učenci z učiteljem na prvem pomladnem sprehodu, piše Ognjeslav C. Mozirski; Voda; Predmostni stolp v Starem mestu Pražkem (s podobo.) Razne stvari obsegajo: Drobtine, kratkočasnice, národne uganke, slovstvene stvari, in obrazec za risanje. Listu je priložena muzikalna priloga s tremi napevi. — Vsem slovenskim starišem priporočamo „Vrtec“, da ga naročè svojim otrokom za velikonočne pirhe. Koristil jim bode več nego li kaka druga lesena igrača.

— („Kratek razgovor“) o bolj važnih dosedanjih iznajdbah in posebno o strojih ali mašinah, se zove knjižica, ki jo je izdal g. Godina-Verdeljski in ki se prodaja tudi pri E. Hohnu na Starem trgu v Ljubljani po 30 kr. — Naročati se more sicer tudi v Trstu pri trgovcu Ivanu Valenčiču „Via Nuova“ 39.

— (Rojanska čitalnica) napravi v svojih prostorih v nedeljo dné 9. t. m. dramatično predstavo: „Požigalčeva hči“ resna igra v petih dejanjih s petjem in godbo. — Vstopnina je za čitalnične ude 25 kr. za osobo, družino pa 50 kr. — za neude 40 kr. vsaka osoba. — Po predstavi družbena zabava z godbo

in petjem. — Začetek predstave ob 7. uri zvečer. — K tej besedi uljudno vabi vse čestite ude in rodoljube: Odbor.

— (Postava zaradi usušenja ljubljanskega močvirja) se v občinskem odboru prtresava. Kot strokovnjak se udeležuje odborovih sej tudi o zadevah ljubljanskega močvirja jako podučeni posestnik g. Peruci, ki je znašel stave na koleh. —x—

— (V Gorico) je prišel 2. aprila slavni jugoslovanski rodoljub biskup Strosmajer z dr. Račkim. Obiskala sta nadškofa in drug dan odvela se v Trst k škofu Dobrili.

— (Umrlo v Ljubljani) je meseca marca t. l. 77 osob, 38 moškega in 39 ženskega spola.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praga profesorja medicine na vsenčilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlewart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driski in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v srčni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodeanju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledè vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledè Revalescière du Barry v astransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je valed rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na con, ko pri zdravilih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v puščah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gid. 50 kr., 24 tas 2 gl.

o kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Du ajfi, Wall-Ischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih

okrajih in spetnjakih trgovcih; tudi razpošilja du-

ajška hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. a shr, J. Svoboda,

lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-

damu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirsch, v Zadru pri Androviču. (359)

Tuji.

5. aprila:

Pri **slonu**: Mitri iz Trsta. — Sartori iz Pliherka. — Bihlmeyer iz Trsta. — Pugl iz Celovca. — Račič iz Kočevja. — Spadan iz Trsta.
Pri **žalosti**: Schwabe iz Dunaja. — Urbančič iz Dvora. — Tschinkl iz Kraljevice. — Handa iz Dunaja. — Stern iz Celovca. — Dolenc iz Kranja. — Walter iz Dunaja. — Dejak iz Senožec. — Svetina iz Kranja.
Pri **Zamoreci**: Lenc iz Doba. — Korošec iz Dunaja.

Zahvala.

Od mnogih dokazov sočutja ginjeni, kateri so se nam od mnogih strani izkazovali, vsled izgube naše ljubljene matere, oziroma stare matere in tašce, gospe

Marije Reichmann roj. Sladnig-ove,

izrekamo s tem vsem dotičnim našo prisrčno zahvalo, osobito pak za tako mnogobrojno udeležitev pri pogrebu in še posebno gospodom čitalnišnim pevcom za lepo nagrobnico. V Ljubljani, 6. aprila 1876. (88)

Žalujoči sorodniki.

Podpisani jemljem si v čast, slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da sem meseca aprila t. l. prešel in odprl

kavarno v Levčeveji hiši

na Šentpeterskem predmestju h. šte. 18.

Za najokusnejšo pijačo, izvrstno postrežbo, ter različne slovanske in nemške časopise bode skrbel obilnega obiskovanja se nadeja

Sé odličnim spoštovanjem

(84—1)

Franjo Mariacher.

V Ljubljani, 4. aprila 1876.

Usojam se naznanjati, da prodajam in posojujem klavire, kitare, cevnice (citre)

po najnižji ceni.

Tudi dobé se pri meni: kompasti, barometerji, termometerji, magneti, boussole, tetteri, planiglobusi, globusi, poleg tega še vsi drugi učni pripomočki za razne šole.

V mojej knjigotržnici sprejmo se takoj:

Jeden hlapec,

kateri mora biti poleg slovensčine tudi nemščine zmožen, potem

jeden uvajenec,

dobrega in lepega običaja in nekaj šolskih vednostij.

Jan. Giontini

v Ljubljani.

(82—1)

V najem

se oddaje posestvo blizu Ljubljane na Kranjskem 120 orlov s gradom, sadnim vrtom in ribnikom ali bajejem vred. Povpraševanja pod naslovom T. 157 preskrbi Rudolf Mossé Anoncen-ekspedicijska na Dunaji. (85)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vspešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—4)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.

Loterijske srečke.

V Gradci 1. aprila: 61. 52. 74. 66. 64.

Na Dunaji 1. aprila: 5. 8. 83. 45. 65.

Ravnokar je izšel

Schematismus der krainischen Volksschulen,

herausgegeben vom krainischen Landes-Lehrerverein,

ki obsega vsa učiteljska mesta, njih plače, deželne in okrajne šolske oblasti, ter alfabetičen imenik vseh učiteljev in učiteljic na Kranjskem. 3 pole 8°, cena 40 kr. Za 42 kr. franco ga razpošilja kamorkoli

Bukvarnica Ign. Kleinmayer & Fed. Bamberg-ova

(86—1)

v Ljubljani.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Umrli v Ljubljani

od 31. marca do 3. aprila:

Matevž Suhadobnik, 54 l., na močvirju utonil. — Josip Svetek, 25 l., v bolnici vsled pijačije. — Janete Lukman, 72 l., vsled starosti. — Marija Trojar, 6 l., dete delavca za davico. — Marija Dolinar, 59 l., v bolnici na srčnej vodenici. — Ivan Rojec, 61 l., v bolnici za jetiko. — Franjo Mosar, 4 mes.,

dete delavca vsled slabosti. — Jakob Porenta, 2 l., dete tesarja, za davico. — Ana Presel, 67 l., vsled črevnega utrpjenja. — Roza Fuchs, 47 l., v bolnici vsled napak spodnje telesnih organov. — Eduard Polak, 14 l., otrok komisijonarja, za sušico. — Ivan Kotnik, 40 l., v bolnici za jetiko. — Galus Zipfel, 46 l., za trebušnim vnetjem. — Marija Reichman, 63 l., vsled napak spodnje telesnih organov.

učinka

Sledeča priznanja donajajo najboljša dokazila izvrstnega

Wilhelmovga schneebergskega zeljišnega allopa.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen!

Izpričevalo.

S katerim potrjujem, da sem užival z dobrim vspehom, od gospoda Franja Wilhelma iznajdeni schneebergski zeljišni allop za hripavost in hudi (krčni) kašelj; in to s takim vspehom, da se nisem le samo v nekaterih dnevih ozdravil, temuč tudi prej tako mnogokrat se ponavljajočo bolezen popolnem odstranil.

Neunkirchen, 7. februarja 1856.

Filip Högel,

c. k. poštni administrátor.

Gospodu Franju Wilhelmu, lekarju v Neunkirchen!

Vaše blagorodje!

Prihitim, da Vam izrečem javno zahvalo zaradi izvrstnega učinka naznanjenega schneebergskega zeljišnega allopa za prsne in pljučne bolezni.

Jaz sem primoran v ostrih dolžnostih mnogo z otroci in družami osobami občeati, in glasno govorjenje večletno škoduje mojemu zdravju, ter prouzročuje izsušenje prs na tudi kašljanje, v zvezi s hripavostjo, osobito takrat, ko morem dalje časa peti.

Užival sem uže različne pripomočke, a brezvspešno. Odkar pak schneebergski zeljišni allop uživam, čurim se zdravje in drnem se vsacemu, katerega mučijo jednake bolečine, najtoplejše priporočati schneebergski zeljišni allop.

Osobito je velike vrednosti ta allop za pevce in govornike, ker pri večkratnej hripavosti in suhem glasu (zaradi mnogega govorjenja in popevanja) učini prsa takoj lažje in glas čistejši, tedaj v zgornje bolezni vsled lastnega prepričanja pričakovani učinek popolnem dovrši.

S posebnim spoštovanjem

(41—3)

Josip Höller,

nadučitelj in pevovodja.

Neunkirchen, 24. marca 1856.

Oni p. n. kupci, kateri želé dobivati izvrstni pravi schneebergski zeljišni allop, katerega jaz od leta 1856 sem izdelujem naj blagovolijo izrečno zahtevati

Wilhelmov schneebergski zeljišni allop.

Samo takrat je moj izdelek, ako je na vsakej steklenici ta pečat.

Ponarejevalci tega varstvenega znamenja kaznujejo se po postavnem zakonu.

Nakazanje o rabi doka se vsakej steklenici.

Zapečatena originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr., ter je vedno v svežnem stanju in se dobiva le pri izdelovalcu

Franjo Wilhelm,

lekar v Neunkirchen na Spodnje-avstrijskem.

Zavijanje zaračuna se sé 20 kr.

Pravi Wilhelmov schneebergski zeljišni allop dobiva se tudi samo pri mojih gospodih odkupcih v Ljubljani pri **Petru Lassniku**, v Novem mestu pri **Dom. Rizzoliju**, lekarju; v Postojni pri **J. Kupferschmidtu**, lekarju; v Zagrebu pri **Sig. Mittlbachu**, lekarju.

Zaradi prevzemanja zalog naj blagovolijo trževa željni prijatelji obrniti se pismeno do mene.

Neunkirchen poleg Dunaja (Spodnje-avstrijsko).

Franjo Wilhelm,

lekar.

Polytechnická škola

ve Frankenbergu (v Sasích).

Pro vzdělání

Ingenieurů strojů, Zeměměřičů, Lučebníků (úplně zařízené Laboratorium), Strojvedoucích.

Přípravka pro jednoroční dobrovolníky.

Prospekty zasílá ředitelstvo zdarma a na dopisy odpovídá se též česky. (79—2)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.